

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AKADEMIA E SHKENCAVE

Baladat dhe audienca, raportet e tyre në kohë e hapësirë

Konferenca e 50-të Ndërkombëtare e Komisionit Ndërkombëtar të Baladave

**Kommission für Volksdichtung /
International Ballad Commission /
Commission internationale pour l'étude de la chanson populaire
dhe Akademia e Shkencave e Shqipërisë
1-5 Shtator 2022, Tiranë e Gjirokastrë, Shqipëri**

Kalendari:

1 shtator (e enjte)	Mbërritja në Tiranë Ceremonia e hapjes
2 shtator (e premte)	Paraqitja e kumtesave; pasdite nisja për në Gjirokastrë.
3 shtator (e shtunë)	Paraqitja e kumtesave (Gjirokastrë).
4 shtator (e diel)	Ekskursion në Butrint (i siguruar)
5 shtator (e hënë)	Paraqitja e kumtesave (Gjirokastrë) Mbyllja zyrtare e konferencës
6 shtator (e martë)	Udhëtimi nga Gjirokastra në Tiranë

E enjte, 1 shtator (Tiranë)
Akademia e Shkencave
Ceremonia e hapjes

17.30-18.00 - Regjistrimi

18.00 - Fjala e hapjes nga Kryetari i Akademisë së Shkencave të Republikës së Shqipërisë, akad. Skënder Gjinushi

18.15 - Fjala e hapjes nga Presidentja e KfV, prof. dr. Marjetka Golež Kaučič

18.30 - Një prezantim i shkurtër për kontributin e folkloristëve dhe baladistëve shqiptarë në kontekstin lokal, rajonal e ndërkombëtar - nga koordinatoret e Komisionit Ndërkombëtar të Baladave (KfV) në Shqipëri e Kosovë, dr. Olimbi Velaj e prof. dr. Arbnora Dushi

18.45 - Dokumentar *Këngë folklorike shqiptare* me titrim në anglisht: prezantimi nga akad. Vasil S. Tole

- Darkë në një restorant tradicional të kryeqytetit.

E premte, 2 shtator (Tiranë)

Akademia e Shkencave

9.00-11.00: Sesione paralele

Sesioni I, salla *Aleks Buda*

Moderatorë: Eno Koço, Taive Särg

9.30-10.00: Taive Särg

Arkivat e Folklorit Estonez, Muzeu Letrar Estonez

Komunikimi ndërmjet këngëtarëve dhe audiencës në koncertet e muzikës folklorike

10.00-10.30 Varsa Liutkutė-Zakarienė

Drejtor i Arkivit të Folklorit Muzikor në Qendrën Shkencore LMTA, Vilnius, Lituani

Marrëdhënia midis pjesëtarëve të ansambleve të muzikës urbane folk dhe performuesve të folklorit rural në koncerte e festivale

10.30-11.00 Ian Russell

Ish-drejtor i Institutit të Elfinstonit në Universitetin e Aberdinit

Roli i mikrofestivaleve në qëndrueshmërinë e të kënduarit tradicional në Mbretërinë e Bashkuar dhe në Irlandë.

11.00-11.30 Eno Koço

Akademy e Shkencave e Shqipërisë

Kënga qytetare shqiptare, audiencia dhe shënime kritike në gjysmën e parë të shek. XX.

9.00-11.00: Sesione paralele

Sesioni II, salla *Akademikët*

Moderatorë: Francesco Altimari, Shaban Sinani

9.30-10.00 Akad. Matteo Mandalà

Universiteti i Palermos

Kalimeret e Lazarit: variante tekstuale të arbëreshëve të Sicilisë

10.00-10.30 Arben Prendi e Valbona Karakaçi

Universiteti i Shkodrës *Luigj Gurakuqi*

Bota morale dhe zakonore në baladat gojore shqiptare

10.30-11.00 Akad. Francesco Altimari

Mbi baladat tradicionale arbëreshe: një përmbledhje përmes analizës së teknikave të transmetimit të tyre tekstual dhe ritual

11.00-11.30 Danja Hobdari dhe Shaban Sinani

Çështja e herezisë në baladën mesjetare shqiptare të ringjalljes: “jus canonica” vs “jus laica”

11.30-12.00 Pushim kafeje

12.00-14.00 Sesione paralele

Sesioni I, salla Aleks Buda

Moderatorë: Vasil S. Tole, Olimbi Velaj

12.00-12.30 Karl Reichl

Prof. em., Universiteti i Bonit, Gjermani

Humbja e ndryshimit: ndryshimi i reagimeve të audiencës ndaj shfaqjeve epike orale në Azinë Qendrore post-sovjetike

12.30-13.00 Vasil S. Tole

Akademia e Shkencave e Shqipërisë

Kabaja iso-polifonike me saze si baladë pa tekst

13.00-13.30 Irakli Koçollari

Akademia e Shkencave e Shqipërisë

“Ali-pashaida” - një baladë epike në mijëra vargje

13.30 - 14.00 Olimbi Velaj

Universiteti Aleksandër Moisiu, Durrës

Kënga popullore, devijimi i mekanizmit të krijimit dhe të receptimit gjatë socializmit

12.00-14.00 Sesione paralele

Sesioni II, salla Akademikët

Moderatorë: Marjetka Golež-Kaučič, Leontina Musa

12.00-12.30 Marjetka Golež Kaučič

Drejtuuese e Institutit të Etnomuzikologjisë, Lubjanë, Slloveni

Performuesi, publiku dhe baladat sllovene: nga pjesëmarrja në vëzhgim

12.30-13.00 Matilda Burden

Profesore emeritus, muzeologe e Universitetit Stellenbosch, Afrika e Jugut

Këngë popullore afrikane të ringjallura: përvoja të audiencës në një kulturë bashkëkohore

13.00-13.30 Leontina Musa
Instituti Albanologjik i Prishtinës

Konteksti kohë-hapësirë-audiençë dhe marrëdhënia midis krijuesve dhe riprodhuesve

13.30-14.00 Arbnora Dushi
Instituti Albanologjik i Prishtinës

Audienca e baladave të këndura: nga teksti i shkruar me dorë në median digjitale

Dreka 14.00-15.00

15.00 - Udhëtim në Gjirokastrë (një ndalesë)

18.30-19.00 - Mbërritja dhe akomodimi në Gjirokastrë

19.00 - Festivali folklorik lokal *Divani lunxhjet* (dita e parë, hapja)

21.00 (ose më vonë) - Darkë në Gjirokastrë

E shtunë, 3 shtator (Gjirokastër)

Universiteti Egerem Çabej

Sesione paralele 9.30-11.00

Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)

Moderator: David Atkinson

9.30-10.00 John D. Niles

Profesor Emeritus, Universiteti i Wisconsin - Madison dhe Universiteti i Kalifornisë, Berkeley

Një këngëtar tradicional dhe audiencia e tij: Duncan Williamson

10.00-10.30 David Atkinson

Universiteti i Aberdinit

Hawkie dhe audiencia e tij

10.30-11.00 James Deutsch

Qendra Smithsonianë për jetën popullore dhe trashëgiminë kulturore Washington DC, SHBA

“Oklahoma e njihte mirë”: Woody Guthrie, Pretty Boy Floyd dhe audiencia e tyre

Sesione paralele 9.30-11.00

Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)

Moderatorë: Éva Guillorel, Marija Klobčar

9.30-10.00 Éva Guillorel

Universiteti i Caen-it, Normandi

Këngët e shpifjes dhe publiku i tyre në Francën e shekullit të 18-të

10.00-10.30 Rumen István Csörsz

Academia e Shkencave, Hungari

“Oh” dhe “Hej”! Historia sekrete dhe publike e këngës Rákóczi (shek. XVIII-XIX)

10.30-11.00 Marija Klobčar

Qendra Kërkimore e Akademisë Sllovene të Shkencave dhe Arteve (ZRC SAZU), Instituti i Etnomuzikologjisë

Historitë performuese të dy italianëve të pafat dhe çështja e audiencës

11.00-11.30 Pushim kafeje

Sesione paralele 11.30-13.00
Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderatorë: Sabina Ispas, Irakli Koçollari

11.30-12.00 Visar Munishi
Instituti Albanologjik i Prishtinës

Kënga e “Hasimesë”, audienca dhe konteksti

12.00-12.30 Izaim Murtezani
Instituti i Folklorit *Marko Cepenkov* - Shkup

Receptimi i baladës popullore shqiptare “Lufta e krushqve në udhëtimin e dasmës”

12.30-13.00 Sabina Ispas
Akademia e Shkencave, Rumani

Këngëtarët e baladave nga brigjet e Danubit

Sesione paralele 11.30-13.00
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderatorë: Arbnora Dushi, Larysa Lukashenko

11.30-12.00 Delia Dattilo
Universiteti i Cagliari-t (Itali)

Kjo e re “familje këngëtare”: arsyet dhe pritshmëritë rreth një këndimi intim shumëpjesësh

12.00-12.30 Larysa Lukashenko
Universiteti i Lvivit, Ukrainë

Balada karpatase e Dodbushit: Variante melodike dhe interpretime të performimit

12.30-13.00 Ciara Thompson
Universiteti i Limerick-ut, Akademia Botërore Irlandeze e Muzikës dhe Vallëzimit

Kush po dëgjon? Ninullat tradicionale irlandeze si një mënyrë e lidhjes, përballimit dhe vetëshprehjes për këngëtar-krijues-interpretues dhe dëgjuesit e tyre

Drekë 13.00-15.00

Sesione paralele 15.00-16.30
Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderatorë: Matilda Burden, Ylberza Halili

15.00-15.30 Astrid Nora Ressem
Bibliotekare Kërkimore, Seksioni i Muzikës, Departamenti për Kërkime,
Biblioteka Kombëtare e Norvegjisë

“Hagbard dhe Signe”, një vrasje e trefishtë në balada dhe legjenda. Një kërkim për audiencën e padukshme dhe krijimin e së vërtetës legjendare

15.30-16.00 Liina Saarlo
Arkivat Folklorike Estoneze, Muzeu Letrar Estonez, Tartu, Estoni

Kur publiku është zhdukur: marrëdhëniet ndërpersonale midis këngëtarit, mbledhësit dhe audiencës

16.00-16.30 Ylberza Halili
Instituti Albanologjik i Prishtinës

Baladat në epokën digjitale dhe roli i audiencës së internetit: Shembuj nga dy balada shqiptare

Sesione paralele 15.00-16.30
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderator James Deutsch

15.00-15.30 Valentina Bold

Mos u ngatërro me familjen time dhe, më konkretisht, mos u ngatërro me nënën time: James Hogg dhe rapsodët e kufirit

15.30-16.00 Lidija Stojanović
Instituti i Folklorit *Marko Cepenkov*, Shkup

Balada dhe Melankolia

16.00-16.30 Oksana Mykytenko
Instituti për Studime të Artit, Folklor dhe Etnologji, Akademia Kombëtare e Shkencave të Ukrainës, Kiev, Ukrainë

“Poetsha rapsode” (Jelena Shaulich) - vajtojcet popullore

16.30-17.00 Pushim kafeje

17.00-18.30 Sesiione paralele
Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderatorë: Matteo Mandalà, E. Wyn James

17.00-17.30 Virion Graçi
Akademia e Studimeve Albanologjike, Tiranë
Romani bashkëkohor shqiptar në kërkim të baladave

17.30-18.00 Viola Isufaj
Universiteti i Tiranës
Balada në letërsinë moderne, rasti i Ismail Kadaresë

18.00-18.30 E. Wyn James
Universiteti i Cardiff-it (Wales)
Balada letrare e Uellsit e shekullit të njëzetë: një lidhje maqedonase

17.00-18.30 Sesiione paralele
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderatorë: Nicola Scaldaferrri, Ardian Kyçyku

17.00-17.30 Ardian Kyçyku
Universiteti i Arteve, *Târgu Mureş*, Rumani
Çmimi dhe roli i sakrificës në jetën ballkanike - pasqyrë ndërdisiplinore mes baladave "Rozafat" dhe "Mjeshër Manol"

17.30-18.00 Rigels Halili
Qendra për Studime të Europës Lindore, Universiteti i Varshavës
Mes gjeografisë dhe motiveve: harta e baladës së murimit në Shqipërinë e shekullit të 20-të

18.00-18.30 Lili Sula
Universiteti i Tiranës
Rikthimi i baladës së rinjohjes së vëllait dhe motrës në periudhën e pas Rilindjes: "Rapsodi e një poeme arbëreshe" e De Radës.

19.00 - Festivali lokal *Divani lunxhjet* (dita e dytë)

E diel, 4 shtator, ekskursion në Butrint
(Mbështetur nga organizatorët)

19.00 - Festivali folklorik lokal (dita e fundit)

E hënë, 5 shtator (Gjirokastër)

9.30-11.00 Sesione paralele
Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderatorë: Rigels Halili, Sara Bell

9.30-10.00 Holta Sina-Kilica
Universiteti i Arteve, Tiranë

Balada e Tanës dhe “Urë moj e zeza urë” me dy zëra grash nga Toskëria

10.00-10.30 Sara Bell
Vance-Granville Community College, SHBA

Poetika e këngës: Ruajtja e një gjuhe të rrezikuar në gjuhën e stilizuar të muzikës

10.30-11.00 Eero Peltonen
Shoqëria Finlandeze e Folklorit dhe Shoqëria Finlandeze e Artit Rock

Crënjët e të kënduarit: si mund të zbulohet bota e lashtë përmes performancave të këndimit të këngëtarëve bashkëkohorë?

9.30-11.00 Sesione paralele
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderatorë: Lumnije Kadriu, Anja Morić

9.30-10.00 Theang Teron
Universiteti i Tartu-së, Departamenti i Folklorit Estonez dhe të Krahasuar

Vargjet gojore të kujtesës së migrimit “Karbi”

10.00-10.30 Anja Morić
Instituti i Muzikës dhe Etnografisë ZRC SAZU, Slloveni

“Betejat” nacionaliste për këngët popullore “Gottscheer”

10.30-11.00 Lumnije Kadriu
Instituti Albanologjik i Prishtinës

“Besa-besë” - Fluiditeti i konotacionit të këngës në kontekstin sub-nacional

11.00-11.30 Pushim kafeje

11.30-13.00 Sesionë paralele
Sesioni I, salla Mediateka (kati i dytë)
Moderatorë: Iryna Dovhaliuk, Albert Doja

11.30-12.00 Albert Doja
Universiteti i Lille-s

Mendimi mito-logjik dhe organizimi socio-logjik: për një analizë strukturore të morfodinamikës së baladave dhe letërsisë gojore në Ballkan

12.00-12.30 Iryna Dovhaliuk, Lina Dobryanska
Ukrainë

Fillimet e regjistrimeve fonografike të traditës epike të muzikës popullore ukrainase: histori, probleme, arritje

12.30-13.00 Janika Oras
Senior researcher, Arkivi Folklorik Estonez i Muzeut Letrar Estonez, Tartu

Kënga tradicionale në Estoni në gjysmën e dytë të shekullit të 20-të

11.30-13.00 Sesionë paralele
Sesioni II, salla e Senatit (kati i dytë)
Moderatorë: Kati Kallio, Jonathan Roper

11.30-12.00 Maciej Janicki & Kati Kallio
Shoqata Finlandeze e Letërsisë (SKS)

Audienca orale e veprave të shtypura

12.00- 12.30 Jonathan Roper
Universiteti i Tartu-së, Estoni

Bota e vjetër dhe e reja

12.30- 13.00 Bubulinë Syla
Instituti i Albanologjisë, Prishtinë

Një këngë popullore, krijuesi, motivi dhe publiku. Rasti i këngës popullore "Diell e hënë"

Drekë 13.00-15.00

15.00-16.30 Sesiione paralele
Session I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderatorë: Aristotel Spiro, Luan Rama

15.00-15.30 Aristotel Spiro
Universiteti i Tiranës

Endjet gjuhësore dhe “dhimbjet” filologjike të motrës së Konstandinit: një rrugëtim greko-shqiptar-italian i baladës së “vëllait të vdekur”

15.30-16.00 Luan Rama

Kënga e Kostandinit dhe vendi i legjendës në dritën e dokumentit të Trebizontit të shekullit të dhjetë

16.00-16.30 Blerina Suta
Universiteti i Napolit

Balada e besës dhe rrafshet izotopike të rrëfimit të Kadaresë

15.00-16.30 Sesiione paralele
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderator: Thomas McKean

15.00-15.30 Drita Isufaj
Universiteti *Aleksandër Moisiu*, Durrës

Erotizmi i mollës në lirikën dhe përrallat popullore shqiptare

15.30-16.00 Mariglëna Meminaj
Universiteti *Ismail Qemali*, Vlorë

Metamorfoza në fondin e baladave mesjetare shqiptare

16.00-16.30 Thomas McKean
Elphinstone Institute Director, Aberdeen University

“He’s no gypsy”: Whose Meaning is it Anyway?

Pushim kafeje 16.30-17.00

17.00-18.30 Sesiione paralele
Sesioni I, salla *Mediateka* (kati i dytë)
Moderator Zymer Ujkan Neziri

17.00-17.30 Christopher Tushaj

“Kângë Kreshnikesh”, Rilindja Epike e Eposit të Malësisë Shqiptare

17.30-18.00 Zymer Ujkan Neziri

Prishtinë, Kosovë

Elemente të baladës në Epos, motivi rinjohjes në eposin e kreshnikëve

18.00-18.30 Nicola Scaldaferrri

Universiteti i Milanos

Një perspektivë e re në studimin e këngëve epike shqiptare: nga zëri te trupi

17.00-18.30 Sesiione paralele
Sesioni II, salla e *Senatit* (kati i dytë)
Moderatorë: Taive Särg, Blerina Suta

17.00-17.30 Albana Velianj

Akademia e Shkencave e Shqipërisë

Një baladë pa audiencë: motivi i vajzës së pafat në një baladë të panjohur shqiptare

17.30- 18.00 Suzana Varvarica-Kuka

Universiteti i Arteve, Tiranë

Perceptimi mbi opusin e kalorësve përmes gjuhës së imazheve vizuale

18.00-18.30 Keiko Wells

Universiteti Ritsumeikan, Kjoto, Japoni

Dashamirët e rrëfimit të baladës budiste; Oguri Hangan: Një vështrim se si i ka perceptuar audienca nga epoka mesjetare japoneze e deri më sot

18.30-19.30 - Takim biznesi i KfV-së, diskutime rreth konferencës së radhës dhe çështje të tjera. Përfundime për konferencën e pesëdhjetë të KfV. Mirënjohje dhe përkujtime. Mbyllja zyrtare e konferencës.

20.00 - Darkë

E martë, 6 shtator

9.30-13.00 Udhëtimi i kthimit në Tiranë (udhëtimi nga Gjirokastra në Tiranë është i siguruar nga organizatorët)